

ÅRSRAPPORT  
SPAREBANKEN MØRES  
PENSJONSKASSE

15



SPAREBANKEN MØRE

# Innhold

3	Styrets årsberetning
5	Resultat
6	Balanse
7	Egenkapitaloppstilling
8	Kontantstrømoppstilling
9	Noteopplysninger
18	Revisors beretning

# Styrets årsberetning

## INNLEDNING

Sparebanken Møres Pensjonskasse ble opprettet den 31. desember 1987 av Sparebanken Møre for å forvalte bankens pensjonsordning for dens ansatte og pensjonister. Pensjonskassen skal yte alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller barn etter medlem.

Pensjonskassen har forretningskontor i Ålesund. Det er ingen ansatte i pensjonskassen. De administrative funksjonene utføres av ansatte i Sparebanken Møre. Styret i pensjonskassen består av 3 menn og 2 kvinner. To av styremedlemmene er valgt av og blant pensjonsordningens medlemmer, og ett styremedlem er uavhengig av pensjonskassen og Sparebanken Møre. Pensjonskassens virksomhet forurenser ikke det ytre miljøet.

Ved utgangen av 2015 hadde pensjonskassen 247 aktive medlemmer. Det var på samme tid 151 alderspensjonister, 44 uførepensjonister, 33 ektefellepensjonister og 2 barnepensjonister. Pensjonskassen forvaltet i tillegg 38 fripoliser.

Sparebanken Møre har gjennomført endringer i sin pensjonsordning de siste årene med betydning for virksomheten i Sparebanken Møres Pensjonskasse. I 2009 ble ytelsesordningen, som er forsikret i pensjonskassen, lukket for nye medlemmer. Alle nyansatte har etter dette mottatt innskuddspensjon. Med virkning fra 1. januar 2010 ble ektefelle- og barnepensjon tatt bort, samt at fripoliseopptjeningen for uførepensjon ble tatt bort. I 2012 ble det vedtatt en planendring som medførte at de årlige

pensjonsutbetalingene reguleres i henhold til pensjonistenes andel av overskuddet. Med virkning fra 31.12.2015 ble ytelsesordningen ytterligere lukket ved at alle ansatte født i 1959 eller senere ble overført fra ytelsespensjon til innskuddspensjon. I forbindelse med denne endringen ble det utstedt 132 nye fripoliser pr 1.1.2016 som skal forvaltes i pensjonskassen.

## RESULTAT FOR 2015

Premieinntekter for 2015 utgjorde 39,0 mill. kroner (21,8 mill. kroner). Inntekter fra de finansielle eiendelene ble 5,6 mill. kroner (15,6 mill. kroner) samlet for kollektiv- og selskapsporteføljen. Reduksjonen i inntekter fra finansielle eiendeler skyldes negativ verdiutvikling i rente- og kapitalmarkedet gjennom 2015. Pensjoner og overføringer av premiereserve utgjorde 14,6 mill. kroner (13,9 mill. kroner), og endring i de forsikringsmessige avsetningene utgjorde 21,5 mill. kroner (20,4 mill. kroner). Det er avsatt 2,5 mill. kroner (4,2 mill. kroner) til styrking av premiereservene for best mulig å kunne imøtekomme kravene til premiereserve i det nye dødelighetsgrunnlaget. Pensjonskassen har totalt styrket premiereservene med 25,1 mill. kroner av totalt oppreserveringsbehov på 45,8 mill. kroner. De forsikringsrelaterte driftskostnadene ble 2,7 mill. kroner (2,4 mill. kroner). Resultat etter skatt for 2015 ble 5,9 mill. kroner (0,7 mill. kroner).

## BALANSEN

Pensjonskassens totale forvaltningskapital ved utgangen av 2015 var på 468,9 mill. kroner (463,9 mill. kroner). Pensjonskassen har ved utgangen av 2015 ikke investeringer i aksjer og fondsandeler. Investeringer i obligasjoner og andre rentebærende instru-

menter utgjør 345,0 mill. kroner (335,4 mill. kroner) og bankinnskudd 123,1 mill. kroner (128,5 mill. kroner).

## KAPITALFORVALTNING OG RISIKOSTYRING

Forvaltningen av pensjonskassens eiendeler er utkontraktert til Møre Aktiv Forvaltning. Verdijustert avkastning ble for 2015 1,21 % (3,45 %). Pensjonskassens finansielle risiko er totalt vurdert som lav til moderat, og er knyttet opp til konkrete rammer gjennom det interne kapitalforvaltningsreglementet. Rammene er gjenstand for minst årlig gjennomgang i pensjonskassens styre. De finansielle eiendelene var ved utgangen av regnskapsåret plassert i obligasjoner og andre rentebærende instrument, samt bankinnskudd. Eiendelene er klassifisert som omløpsmidler og vurdert til virkelig verdi.

I kapitalforvaltningsstrategien er det et sentralt mål å sikre kapitalen på en slik måte at pensjonskassen i størst mulig grad blir i stand til å oppfylle sine forsikringsforpliktelser. I likviditetsstyringen er det et sentralt mål at pensjonskassen kan møte de utbetalinger som følger av de forpliktelsene en har påtatt seg. Kapitalen skal forvaltes under hensyn til sikkerhet, risikospredning, avkastning og likviditet. Innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet og risikospredning skal pensjonskassen over tid søke å oppnå så god avkastning av de forvaltede midlene som mulig.

Det er etablert et godt system og velfungerende rutiner for måling og rapportering knyttet til finansiell og likviditetsmessig risiko. Det gjennomføres periodiske stresstester for å sikre at pensjonskassen har

tilstrekkelig bufferkapital, kapitaldekning og solvenskapital i henhold til regulatoriske og tilsynsmessige krav. Resultatene av disse stresstestene rapporteres til pensjonskassens styre. Pensjonskassens system for styring og kontroll evalueres også regelmessig av uavhengig kontrollfunksjon. Totalt er etablert internkontroll i pensjonskassen, herunder også internkontrollen hos leverandører av utkontrakterte tjenester, vurdert som velfungerende.

#### SOLIDITET OG EGENKAPITAL

Pensjonskassens egenkapital er gjennom 2015 styrket og utgjør 37,4 mill. kroner (21,6 mill. kroner). I 2015 ble det gjennomført et kapitalinnskudd på 10 mill. kroner fra pensjonskassens sponsor som har bidratt til

denne styrkingen. Kapitaldekningen er på 20,60 % ved utgangen av 2015 (13,41 %). Myndighetenes krav til kapitaldekning pr. 31.12.2015 var på 8 %. Fra og med 2016 er spesifikt krav til kapitaldekning på 8 % falt bort ved ikrafttredelse av ny finansforetakslov. Tilsynsmyndighetene har varslet større fokus på pensjonskassenes bufferkapitalutnyttelse etter at nytt regulatorisk regelverk trådte i kraft.

Pensjonskassens solvensmargin utgjorde 228,5 % ved utgangen av 2015 (162,3 %).

#### DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD

Det tekniske regnskapet for pensjonskassen viste i 2015 et overskudd på 5.709.000

kroner. Det ikke-tekniske regnskapet viste et overskudd på 166.000 kroner. Totalresultatet utgjorde 5.875.000 kroner. Styret vedtar at det totale overskuddet disponeres på følgende måte:

Overført til annen egenkapital	5.875.000
Sum disponert	5.875.000

#### FORTSATT DRIFT

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling pr. 31.12.2015 og for resultatet i regnskapsåret.

Ålesund, 31. desember 2015

11. mars 2016

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRES PENSJONSKASSE

Erik Røkke  
STYRETS LEDER

Magny Solnørdal

Leif Kylling

Helge Knudsen

Britt Iren Tøsse Aandal

Jone R. Slinning  
DAGLIG LEDER

## RESULTAT

Beløp i hele tusen	Noter	2015	2014
<b>TEKNISK REGNSKAP</b>			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto		39 062	21 786
- Avgitte gjenforsikringspremier		-16	-17
Sum premieinntekter for egen regning		39 046	21 769
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		14 468	16 997
Verdiendringer på investeringer		-5 393	-2 219
Realisert gevinst og tap på investeringer		-3 757	64
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	4, 8	5 318	14 842
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner mv.		14 595	13 877
Sum pensjoner mv.		14 595	13 877
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelsene			
Endring i premiereserve		29 964	21 456
Endring i tilleggsavsetninger		-8 654	0
Endring i kursreguleringsfond		-71	-2 219
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		282	1 142
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelsene	6, 7	21 521	20 379
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		1 744	1 561
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		795	824
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	9	2 539	2 385
Resultat av teknisk regnskap		5 709	-31
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP</b>			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		865	829
Verdiendringer på investeringer		-322	-108
Realisert gevinst og tap på investeringer		-225	3
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	4, 8	318	724
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		104	0
Andre kostnader		48	0
Sum kostnader knyttet til selskapsporteføljen	4, 8	152	0
Resultat av ikke-teknisk regnskap		166	724
Resultat før skattekostnad		5 875	693
Skattekostnad	11	0	0
Totalresultat	10	5 875	693
Disponeringer			
Overført til annen egenkapital		5 875	693
Sum disponeringer		5 875	693

## BALANSE

Beløp i hele tusen	Noter	31.12.2015	31.12.2014
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>			
Investeringer			
Finansielle investeringer som måles til virkelig verdi			
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		27 275	15 806
Sum investeringer	4, 8	27 275	15 806
Andre eiendeler			
Bank		9 735	6 055
Sum andre eiendeler	8	9 735	6 055
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
<b>Forskuddsbetalte kostnader</b>		791	0
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		791	0
<b>EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN</b>			
Investeringer			
Finansielle investeringer som måles til virkelig verdi			
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	4	317 747	319 587
Sum investeringer	8	317 747	319 587
Andre eiendeler			
Bank		113 401	122 446
Sum andre eiendeler	8	113 401	122 446
Sum eiendeler	2, 3	468 949	463 894
<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Sum innskutt egenkapital	3	39 000	29 000
Opptjent egenkapital			
Annen opptjent egenkapital			
Sum opptjent egenkapital	3	-1 562	-7 437
Forsikringsforpliktelse			
Premiereserve		424 033	394 069
Tilleggsavsetninger		7 115	15 769
Kursreguleringsfond		0	71
Premiefond		0	32 124
Sum forsikringsmessige forpliktelse	6, 7	431 148	442 033
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		363	298
Sum egenkapital og gjeld	2, 3	468 949	463 894

Ålesund, 31. desember 2015

11. mars 2016

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRES PENSJONSKASSE

Erik Røkke  
STYRETS LEDER

Magny Solnørdal

Leif Kylling

Helge Knudsen

Britt Iren Tøsse Aandal

Jone R. Slinning  
DAGLIG LEDER

## OPPSTILLING OVER ENDRINGER I EGENKAPITALEN

2015	Sum egenkapital	Selskapskapital	Risiko-utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2015	21 563	29 000	0	-7 437
Innbetalt	10 000	10 000		
Totalresultat	5 875			5 875
Egenkapital pr 31.12.2015	37 438	39 000	0	-1 562

2014	Sum egenkapital	Selskapskapital	Risiko-utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2014	20 870	29 000	0	-8 130
Totalresultat	693			693
Egenkapital pr 31.12.2014	21 563	29 000	0	-7 437

## KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2015	2014
<b>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</b>		
Premieinnbetaling	5 887	15 691
Pensjonsutbetalinger	-14 595	-13 877
Driftsutbetalinger	-2 661	-2 437
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-11 369	-623
<b>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</b>		
Renteinnbetalinger bankinnskudd	5 375	5 958
Renteinnbetalinger obligasjoner	11 459	11 931
Endring ved kjøp av verdipapirer	-169 318	-31 881
Endring ved salg av verdipapirer	32 428	0
Endring ved forfall på verdipapirer	116 060	73 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3 996	59 008
<b>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</b>		
Innbetaling av selskapskapital	10 000	0
Netto kontantstrømmer av finansieringsaktiviteter	10 000	0
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	-5 365	58 385
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	128 501	70 116
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	123 136	128 501



# Noteopplysninger

## 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet for Sparebanken Møres Pensjonskasse («Pensjonskassen») er satt opp i samsvar med Finansdepartementets forskrift av 20. desember 2011 om årsregnskap for pensjonsforetak.

Pensjonskassen er opprettet av Sparebanken Møre for å forvalte bankens pensjonsordning for dens ansatte og pensjonister. Regelverket for pensjonsordningen er fastsatt gjennom særskilt avtale mellom Pensjonskassen og banken, jf. foretakspensjonsloven § 2-1, 1. ledd.

Når et fratrådt medlem har rett til opptjent pensjon sikres rettighetene ved fripoliser i Pensjonskassen. Til og med 6. november 2012 ble disse rettighetene sikret i livsforsikringsselskapet DNB Liv. Etter dette har nytutstedte fripoliser blitt forvaltet gjennom Pensjonskassen.

Sparebanken Møre har gjennomført endringer i sin pensjonsordning de siste årene med betydning for virksomheten i Pensjonskassen. I 2009 ble ytelsesordningen lukket for nye medlemmer. Alle nyansatte har etter dette mottatt innskuddspensjon. Med virkning fra 1. januar 2010 ble ektefelle- og barnepensjon tatt

bort, samt at fripoliseopptjeningen for uførepensjon ble tatt bort. I 2012 ble det vedtatt en planendring som medførte at de årlige pensjonsutbetalingene reguleres i henhold til pensjonistenes andel av overskuddet. Med virkning fra 31.12.2015 ble ytelsesordningen ytterligere lukket ved at alle ansatte født i 1959 eller senere ble overført fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

Arbeidstakerne yter ikke tilskudd til den ytelsesbaserte pensjonsordningen.

### Valuta

Årsregnskapet er presentert i norske kroner (NOK).

Alle balanseposter i utenlandsk valuta skal omregnes til NOK etter kurser pr. 31. desember. Løpende inntekter og utgifter i valuta skal omregnes til NOK etter kurser på det tidspunktet de oppstod. Ved utgangen av 2015 hadde Pensjonskassen ingen balanseposter som initielt var i utenlandsk valuta. Løpende inntekter og utgifter gjennom 2015 har også utelukkende vært gjennomført i NOK.

### Finansielle eiendeler

Pensjonskassens finansielle eiendeler er klassifisert som omløpsmidler og verdivurdert fortløpende til virkelig verdi basert på observerbare markedsverdier i samsvar med IAS 39.

Renteinntekter fra obligasjoner og bankinnskudd blir tatt med i resultatregnskapet etter hvert som de blir opptjent. Opptjente, ikke betalte renteinntekter ved slutten av året fra obligasjoner blir inntektsført og bokført sammen med tilhørende investeringer i balansen.

### Forsikringsforpliktelse

Forsikringsforpliktelsene skal ta hensyn til alle opplysninger som foreligger på tidspunktet for avleggelse av årsregnskapet og avsetningene skal være tilstrekkelig til å dekke Pensjonskassens totale forpliktelse i henhold til avtalene.

Premiereserven er beregnet med dødelighetsgrunnlaget K2013 og DNB Livs gjeldende uføregrunnlag.

Der annet ikke er angitt er alle tall i hele tusen.

## 2 RISIKOSTYRING

Sparebanken Møres Pensjonskasse sin kapitalforvaltningsstrategi definerer strategi og rammer for kapitalforvaltningen av pensjonsmidlene. Den setter også standard for ansvarsforhold, måling, overvåking, og rapportering. Strategien skal gjennomgås minimum årlig og revideres/vedtas av styret i pensjonskassen.

I forvaltningen av pensjonskassers midler står en overfor en hovedrisiko, nemlig muligheten for ikke å kunne oppfylle forpliktelsene overfor pensjonstakerne. I en kapitalforvaltningsstrategi er det et sentralt mål å sikre kapitalen på slik måte at pensjonskassen i størst mulig grad blir i stand til å oppfylle sine forsikringsforpliktelser.

Kapitalen skal forvaltes under hensyn til sikkerhet, risikospredning, avkastning og likviditet. Pensjonskassen skal drive kapitalforvaltningen slik at riktig oppfyllelse av forsikringsforpliktelsene sikres. Forvaltningen skal særlig ivareta sikkerhet over tid på bakgrunn av pensjonskassens langsiktige forpliktelser.

Innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet og risikospredning skal pensjonskassen over tid søke å oppnå så god avkastning av de forvaltede midler som mulig. Langsiktigheten i forvaltningen tilsier at pensjonskassen må påta seg både renterisiko og øvrig markedsrisiko for å ha mulighet til en moderat meravkastning utover den risikofrie plasseringsrenten.

Pensjonskassen måler renterisikoen for den rentebærende delen av eiendelssiden ved analyser som gir effekten av en renteendring på 1 prosentpoengs parallellskift i avkastningskurven. Renterisikoen vurderes som moderat.

Tabellen nedenfor viser potensiell resultateffekt for pensjonskassen ved en økning i rentenivået på ett prosentpoeng for pensjonskassens rentebærende verdipapirbeholdning. Beregningen er foretatt basert på gjeldende posisjoner og markedsrenter pr 31. desember.

	Inntil 1 år	1-2 år	Over 2 år	Totalt	Durasjon
2015	74	1 832	90	1 997	0,15
2014	-374	739	54	420	0,26

Pensjonskassen skal sørge for tilstrekkelig god likviditet til å foreta påregnelige utbetalinger. I den vedtatte likviditetsstyringsstrategien er det et sentralt mål å

sikre at pensjonskassen kan møte de utbetalinger som følger av de forpliktelsene en har påtatt seg. Tabellene nedenfor viser kontraktmessige ikke-dis-

konterte kontantstrømmer. Tallstørrelsene kan således ikke avstemmes mot balansen.

2015	Inntil 1 år	1-3 år	3-5 år	Over 5 år	Sum
Bankinnskudd	123 136				123 136
Obligasjoner	36 586	153 804	142 764	52 632	385 786
Sum	159 722	153 804	142 764	52 632	508 922

2014	Inntil 1 år	1-3 år	3-5 år	Over 5 år	Sum
Bankinnskudd	128 501				128 501
Obligasjoner	123 171	110 675	100 848	25 505	360 199
Sum	251 672	110 675	100 848	25 505	488 700

Pensjonskassens midler deles i to porteføljer:

- Selskapsporteføljen
- Kollektivporteføljen

Selskapsporteføljen utgjør pensjonskassens egenkapital. Kollektivporteføljen er de forsikringstekniske avsetningene i pensjonskassen. Pensjonskassens to

porteføljer er underlagt en felles forvaltning. Det er for de to porteføljene fastsatt hvilke instrumenter det kan foretas investeringer i, og hvilke rammer som skal gjelde innenfor de ulike aktivaklassene. Pensjonskassen skal som hovedregel ikke ha valutarisiko.

Pensjonskassen skal ved hvert kvartal gjennomføre

en stresstest. Den skal analysere hvordan uvanlige markedsforhold vil påvirke pensjonskassens bufferkapital. I analysen er det definert et sett med stresstestscenarier. Med bakgrunn i beregninger basert på definert stresstest er det fastsatt en målstørrelse for bufferkapitalutnyttelse. Stresstesten utføres i henhold til fastsatt stresstest fra Finanstillstyret.

### 3 EGENKAPITAL OG KAPITALDEKNING

Pensjonskasser skal ha en kapitaldekningsprosent som til enhver tid utgjør minst 8 prosent. Sparebanken Møres pensjonskasse skal ivareta krav til begrens-

ninger i plasseringer med bakgrunn i pensjonskassens egenkapitalsituasjon. Kravet til nødvendig egenkapital i henhold til kapitaldekningsreglene vil legge de over-

ordnede føringene for kapitalforvaltningen, og vil ved behov overstyre plasseringsrammene.

	2015		2014	
	Balanseverdi	Risikovektet	Balanseverdi	Risikovektet
Risikovekt 0 %	0	0	41 834	0
Risikovekt 10 %	109 881	10 988	87 125	8 712
Risikovekt 20 %	234 371	46 874	227 899	45 580
Risikovekt 100 %	123 906	123 906	107 037	107 037
Fradrag		0		491
Beregningsgrunnlag	468 158	181 768	463 895	160 838
Kjernekapital		37 438		21 563
Fradrag		0		0
Netto kjernekapital		37 438		21 563
Kapitaldekning		20,60		13,41

	2015	2014
Innskutt egenkapital	39 000	29 000
Opptjent egenkapital	-1 562	-7 437
Kjernekapital	37 438	21 563

Pensjonskassen skal ha en solvensmarginkapital som til enhver tid er tilstrekkelig til å dekke solvensmargin-kravet beregnet etter nærmere angitte regler.

Tabellen nedenfor viser status for pensjonskassens solvensmarginkapital.

	2015	2014
Solvensmarginkrav	17 944	18 140
Beregnet solvens:		
Innskutt egenkapital	39 000	29 000
Opptjent egenkapital	-1 562	-7 437
Tilleggsavsetninger (50 %)	3 558	7 885
Solvenskapital	40 996	29 449
Solvenskapital utover krav	23 052	11 309
Solvens margin	228,5 %	162,3 %

Pensjonskassens innskutte egenkapital er innbetalt som følgende:

SELSKAPSKAPITAL	Beløp
1995	1 000
1997	2 000
2000	4 000
2002	14 000
2012	8 000
<b>2015</b>	<b>10 000</b>
Sum	39 000

## 4 FINANSIELLE EIENDELER

### Obligasjoner og sertifikat

Til virkelig verdi over resultatet		2015			2014		
Lånesektor	Risikovektning	Pålydende	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Pålydende	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Obligasjoner							
Stats- og statsgaranterte	0 %	0	0	0	40 000	43 265	40 568
Kredittinstitusjoner	10 %	111 000	111 163	109 719	86 000	86 023	86 692
Offentlig	20 %	10 000	10 085	10 278	15 000	15 085	15 713
Kredittinstitusjoner	20 %	100 500	100 821	100 490	81 500	81 749	83 240
Industri	100 %	127 000	127 533	123 448	106 000	106 634	106 591
Sum		348 500	349 602	343 935	328 500	335 756	332 804
Påløpte renter				1 087			2 589
Sum obligasjoner				345 022			335 393

Markedsverdien på instrumentene som handles i et aktivt marked er basert på omsatt kurs på balanseda-

gen. For de finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked benyttes egne verddivurderinger

basert på gjeldende markedsforhold, alternativt verddivurdering fra annen markedsaktør.

	2015	2014
Basert på priser i et aktivt marked	0	41 834
Observerbare markedsdata	345 022	293 559
Annet enn observerbare markedsdata	0	0
Sum finansielle instrument til virkelig verdi	345 022	335 393

---

## 5 KAPITALAVKASTNING

---

---

	Realisert	Verdijustert
2011	4,07	3,77
2012	5,24	5,24
2013	3,81	4,38
2014	3,98	3,45
<b>2015</b>	<b>1,23</b>	<b>1,21</b>

---

Kapitalavkastningen f.o.m. 2011 er beregnet iht "Forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikringsselskaper mv."

## 6 FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER

2015	Premie- reserve	Premiefond	Pensjonistenes overskuddsfond	Kursregulerings- fond	Tilleggs- avsetninger	Totalt
Balanse 01.01.2015	394 069	32 124	0	71	15 769	442 033
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
Netto resultatførte endringer	29 964	-32 124	0	-71	-8 654	-10 885
Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0	0	0	0
Risikoresultatet tilordnet forsikringskontraktene	0	0	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	29 964	-32 124	0	-71	-8 654	-10 885
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
Overføringer mellom fond	0	0	0	0	0	0
Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	0	0	0
Balanse 31.12.2015	424 033	0	0	0	7 115	431 148

2014	Premiere- serve	Premiefond	Pensjonistenes overskuddsfond	Kursregulerings- fond	Tilleggsavset- ninger	Totalt
Balanse 01.01.2014	372 613	37 141	0	2 290	15 769	427 813
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
Netto resultatførte endringer	21 456	-5 017	0	-2 219	0	14 220
Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0	0	0	0
Risikoresultatet tilordnet forsikringskontraktene	0	0	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	21 456	-5 017	0	-2 219	0	14 220
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
Overføringer mellom fond	0	0	0	0	0	0
Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	0	0	0
Balanse 31.12.2014	394 069	32 124	0	71	15 769	442 033

For å styrke pensjonskassens dødelighetsgrunnlag er det gjort følgende årlige disponeringer:

	Beløp
2011	4 711
2012	10 176
2013	3 478
2014	4 197
<b>2015</b>	<b>2 549</b>
Sum	25 111
Oppreserveringsbehov	45 757
Gjenværende oppreservering fra overskudd	14 109
Gjenværende oppreservering som må tas fra egenkapitalen	6 537

Finanstilsynet krever at egenkapitalen skal dekke minst 20 % av oppreserveringsbehovet fordelt lineært over en 7 årsperiode fra 1.1.2014, dvs med TNOK 1 307 pr år. Egenkapitalen må bidra med mer hvis kassens rente- og risikoverskudd ikke dekker sin andel av gjenværende oppreserveringsbehov. Det er ingen midler på premiefondet pr. 31.12.2015.

## 7 PREMIEFONDET

	Saldo	Endring	Anvendelse
		1 044	Tilførte renter
		-3 213	Midler trukket fra fondet
2011	35 279	241	Midler tilført fondet
		882	Tilførte renter
2012	36 235	74	Midler tilført fondet
		906	Tilførte renter
2013	37 141		
		872	Tilførte renter
		-6 159	Midler trukket fra fondet
2014	32 124	270	Midler tilført fondet
		55	Tilførte renter
		-32 406	Midler trukket fra fondet
2015	0	227	Midler tilført fondet

## 8 INNTEKTER OG KOSTNADER AV FINANSIELLE EIENDELER

Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2015	2014
Renteinntekter, bankinnskudd	5 375	5 958
Renteinntekter, obligasjoner	9 958	11 868
Utbytte aksjer/fond	0	0
Sum	15 333	17 826

Verdiendringer på investeringer	2015	2014
Urealisert gevinst/tap obligasjoner	-5 715	-2 327
Urealisert gevinst/tap fond	0	0
Urealisert gevinst/tap aksjer	0	0
Urealisert gevinst/tap egenkapitalbevis	0	0
Sum	-5 715	-2 327

Realisert gevinst og tap på investeringer	2015	2014
Realisert gevinst/tap obligasjoner	-3 982	68
Realisert gevinst/tap fond	0	0
Realisert gevinst/tap aksjer	0	0
Realisert gevinst/tap egenkapitalbevis	0	0
Sum	-3 982	68

## 9 DRIFTSKOSTNADER

	2015	2014
Aktuar	593	583
Reassuranse	8	11
Revisjon 1)	153	141
Finanstilsynsavgift	0	0
Forvaltningskostnader	1 849	1 561
Øvrige driftskostnader	<b>88</b>	<b>89</b>
Sum driftskostnader	<b>2 691</b>	<b>2 385</b>

1) Revisjonskostnader er inklusive merverdiavgift, og inkluderer honorar på kr 8 923 knyttet til skatt og ligningspapir (kr 16 588 i 2014).

Pensjonskassen har ingen ansatte. Daglig leder er ansatt i og får utbetalt lønn fra Sparebanken Møre.

Interne styremedlemmer har ikke mottatt godtgjørelse i 2015. Anne Holstad har mottatt kr 12 000 i styrehonorar i 2015.

## 10 RESULTATANALYSE FOR TEKNISK REGNSKAP

	2015	2014
Renteresultat	-8 654	2 889
Administrasjonsresultat	684	694
Risikoresultat	1 242	-1 057
Rentegaranti	6 333	1 639
Oppreservering ny dødelighetstariff	-2 549	-4 197
Til/fra tilleggsavsetninger	8 654	0
Tilbakeført overskudd på avkastning	0	0
Resultat av teknisk regnskap	<b>5 709</b>	<b>-31</b>

	2015	2014
Dødsrisikopremie	757	773
Dødsrisikoerstatning	0	-975
Uførisikopremie	4 669	4 316
Uførisikoerstatning	-2 224	-3 524
Dødelighetsav	-4 117	-3 929
Frigjort reserve ved død	2 173	2 299
Reassuransepremie	-16	-17
Risikoresultat	<b>1 242</b>	<b>-1 057</b>



## 11 SKATTEKOSTNAD

Spesifikasjon av årets skattekostnad	2015	2014
Betalt skatt	0	0
Endring i utsatt skatt	1 975	187
Endring i ikke-aktivert utsatt skatt	-1 975	-187
Sum skattekostnad	0	0

Beregning av årets skattegrunnlag	2015	2014
Resultat før skattekostnad	5 875	693
Permanente forskjeller	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	5 715	2 327
Benyttet fremførbart underskudd	-11 590	-3 020
Årets skattegrunnlag	0	0

Oversikt over midlertidige forskjeller	2015	2014
Omløpsmidler og andre verdipapirer med fast avkastning	-5 668	48
Forpliktelser	0	0
Sum midlertidige forskjeller før underskudd til fremføring	-5 668	48
Underskudd til fremføring	-13 776	-25 356
Sum midlertidige forskjeller	-19 433	-25 308
Utsatt skattefordel (25 % i 2015 og 27 % i 2014)	4 858	6 833

Selskapet tilfredsstiller ikke vilkårene for balanseføring av utsatt skattefordel.

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 27 % av resultat før skatt	2015	2014
Årsresultat før skatt	5 875	693
27 % skatt av resultat før skatt	1 586	187
Endret skattesats utsatt skatt	389	0
Endring i ikke-aktivert utsatt skatt	-1 975	-187
Beregnet skattekostnad	0	0

## 12 NÆRSTÅENDE PARTER

Sparebanken Møres Pensjonskasse vil, for å utøve sin normale drift, kjøpe tjenester fra Sparebanken Møre. Transaksjoner skjer på forretningsmessige vilkår.

Forvaltningen av pensjonskassens finansielle eiendeler er satt bort til Avdeling Aktiv Forvaltning i Sparebanken Møre i henhold til inngått avtale. Se note 9 for honorarer. Regnskap og øvrig administrasjon tilhø-

rende pensjonskassen utføres også av Sparebanken Møre. Pensjonskassens daglige leder er ansatt i og får utbetalt lønn fra Sparebanken Møre.

## Til styret i Sparebanken Møres Pensjonskasse

# REVISORS BERETNING

### UTTALELSE OM ÅRSREGNSKAPET

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Møres Pensjonskasse, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

### Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

### Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

### Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sparebanken Møres Pensjonskasse avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

### UTTALELSE OM ØVRIGE FORHOLD

#### Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

#### Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Ålesund, 11. mars 2016  
ERNST & YOUNG AS

Ivar-André Norvik  
statsautorisert revisor

Design: Havnevik AS  
Foto: Tone Drabløs



## **SPAREBANKEN MØRE**

Keiser Wilhelms gate 29/33  
Pb. 121 Sentrum, 6001 Ålesund  
Telefon 70 11 30 00  
Telefax 70 12 26 70

sbm.no